

RAGNAR JÓNASSON

A dramatic landscape photograph of a snowy, mountainous coastline. In the background, jagged, snow-covered mountains rise against a dark, stormy sky with falling snow. In the middle ground, a small village with colorful houses is nestled at the base of the mountains. In the foreground, a dark, rocky beach meets the sea, with white foam from breaking waves visible. The overall mood is cold and atmospheric.

TAPPOTALVI

TAMMI ARI THOR 6

ARI THOR -SARJA:

Lumisokea (2010, suom. 2022)

Tuhkayö (2011, suom. 2023)

Repeämä (2012, suom. 2024)

Sydäntalvi (2013, suom. 2024)

Sysipimeä (2015, suom. 2025)

Tappotalvi (2020, suom. 2026)

HULDA-SARJA:

Pimeys (2015, suom. 2021)

Saari (2016, suom. 2021)

Sumu (2017, suom. 2022)

KATRÍN JAKOBSDÓTTIRIN KANSSA:

Reykjavik (2022, suom. 2023)

RAGNAR JÓNASSON

TAPPOTALVI

Englanninkielisestä laitoksesta suomentanut
Antti Saarilahti

TAMMI

HELSINKI

Ensimmäinen painos

Original title in English: *Winterkill*

English language translation copyright © David Warriner 2020

Islanninkielinen alkuteos *Vetrarmein* ilmestyi 2020.

Copyright © 2020 by Ragnar Jónasson

Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS, Copenhagen

Suomenkielinen laitos © Tammi ja Antti Saarilahti 2026

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-7207-8

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

*Kaikille Ari Thórin ystäville, jotka pyysivät minua
kirjoittamaan hänestä vielä yhden kirjan*

"Silloin kaikki talven vaivat vaipuvat unholaan."

P. RAGNAR JÓNASSON (1913–2003)

SIGLFIRSKIR SÖGUPÆTTIR, 1997

("TARINOITA SIGLUFJÖRÐURISTA")

KIIRASTORSTAI

1

”Poliisi, komisario Ari Thór Arason puhelimessa.”

Hätäkeskuksen työntekijä meni suoraan asiaan:
”Olemme juuri saaneet puhelun Siglufjörðurista – sinäkö päivystät tänä iltana?”

Kesällä, kun aurinko tuskin laskikaan Siglufjörðurissa, yöllä ja päivällä ei juuri ollut eroa. Se oli Ari Thórin lempiaikaa. Siihen oli enää pari kuukautta, eikä Ari malttanut odottaa sen tuloa. Pohjois-Islannin kesän pitkät valoisat päivät toivat uskomattoman vapauden tunteen, jota hän rakasti.

Talvella oli hyvin toisenlaista, pimeää ja lumista.

Puhelimen soidessa Ari oli täysin hereillä. Uni ei suostunut tulemaan sitten millään. Hän nukkui edelleen suuressa makuuhuoneessa asunnossaan Eyrargatalla, siinä samassa, jonka oli jakanut Kristínin ja Stefnirin kanssa ennen näiden muuttoa Ruotsiin.

Reykjavíkista muuttaneen Arin oli ollut vaikea sopeutua uuteen kotiinsa, mutta lumimyrskyt ja pimeät päivät eivät enää aiheuttaneet samanlaista ahtaan paikan kammoa kuin aluksi. Enää hän ei juurikaan tuntenut kotikävää. Finanssikriisin jälkeen Etelä-Islannissa koittanut uusi kukoistuksen kausi näkyi myös Siglufjörðurissa.

Pikkukaupunkiin tulvi kesäisin turisteja maailman joka kolkasta. Talvellakin tuli väkeä, enimmäkseen kotimaan matkailijoita, joita kiinnostivat paikalliset laskettelurinteet. Pääsiäisestä oli tullut erityisen suosittu matkustusajankohta, ja nyt, pitkän pääsiäisviikonlopun aattoiltana, näytti siltä, että rinteillä tulisi olemaan vilkasta.

Ari oli nyt kolmekymppinen, mutta hänestä tuntui kuin elämä olisi palannut lähtöruutuun. Hän asui yksin ja tuskin näki poikaansa. Suhde Kristínin kanssa tuntui olevan peruuttamattomasti raunioina. He olivat tavallaan jo kokeilleet kaikki vaihtoehdot.

Totta puhuen Ari oli löytänyt mukavan rutiinin eikä oikein halunnut keikuttaa venettä. Hän oli vuosien yrittämisen jälkeen saanut ylennyksen Siglufjörðurin komisarioksi, joten nyt hän oli poliisiaseman ylin johtaja. Jossain vaiheessa hänen täytyisi päättää, oliko hän tyytyväinen saavutukseensa. Hän tiesi, että hänen olisi vaikea edetä pidemmälle, jos hän päättäisi jäädä Siglufjörðuriin. Kyse ei ollut vain siitä, että hän oli jo saanut pikkukaupungin ylimmän poliisinviran; oli myös selvää, että vaikka hän hoitaisi nykyiset tehtävänsä hyvin, lähistöllä ei ollut ketään korkea-arvoisempaa näkemässä hänen hyvää työtään.

Tómas, Arin entinen pomo, oli muuttanut Siglufjörðurista etelään ottaakseen vastaan viran Reykjavíkissa. Hän oli jonkin aikaa rohkaissut Aria noudattamaan esimerkiksi sanoen, että Arin pitäisi kertoa hänelle sitten kun

olisi valmis toimimaan samoin – ja että hän suosittelisi Aria. Ari ei ollut varma, oliko tarjous yhä voimassa, sillä Tómas ei ollut maininnut sitä enää pitkään aikaan. Lisäksi hän tiedosti varsin hyvin, että Tómas ei varmastikaan ollut kaukana eläkeiästä. Pian Ari menettäisi ainoan puolesta-puhujansa poliisivoimien päämajassa Reykjavíkissa. Jos se ovi sulkeutuisi, hän voisi jäädä jumiin tänne pohjoiseen pysyvästi, pitipä hän siitä tai ei.

Tulevaisuudenpelolla oli tapana hiipiä Arin mieleen yön pimeydessä, eikä tämä yö ollut poikkeus. Auringon noustessa hän kykeni aina rohkaisemaan mielensä ja päättämään, että etenisi päivän kerrallaan, mutta hän tiesi kyllä käyvän. Pian hän joutuisi tekemään päätöksensä. Ehkä hän päättäisi, että hän oli jo juuri siellä, missä halusikin olla, Siglufjörðurissa. Asiaa täytyisi vielä pohtia.

Pääsiäisviikonloppuna tätä kysymystä ei kuitenkaan ehtisi märehtiä, sillä Arin aika kuluisi silloin pikku Stefnirin hemmotteluun. Arin sydän hypähti jo ajatuksestakin, että pian hän taas näkisi pojan, vaikka yhteistä aikaa olisi vain muutama päivä. Poika oli täyttänyt jouluna kolme vuotta, mutta juhlinnat olivat jääneet Arilta väliin.

Kristín oli puoli vuotta aiemmin päättänyt jatkaa lääketieteen opintojaan ruotsalaisessa yliopistossa. Ari ei ollut siitä katkera eksälleen. Islanti tarjosi erinomaista koulutusta yleislääketieteessä, mutta Kristín halusi monien muiden lääkäreiden tavoin erikoistua, ja hänen oli vihdoin tullut aika lopettaa viivyttely ja tavoitella unelmaansa. Se taas merkitsi opiskelua ulkomailla. Kun Kristínin suunnitelmat olivat selkeytyneet, hän ja Ari keskustelivat, miten muutto vaikuttaisi Stefnirin tulevaisuuteen. Kristín oli ehdottanut, että hän ottaisi pojan mukaansa ”aluksi” – ja että he pohtisivat muita vaihtoehtoja sitten myöhemmin.

Hän oli luvannut tuoda Stefnirin takaisin Islantiin jouluksi ja pääsiäiseksi, ehkä useamminkin, ja Ari oli suunnitellut käyvänsä kesälomalla heidän luonaan Ruotsissa. Vaikka ajatus pojan näkemisestä niin harvoin kauhistutti Aria, hän ei ollut vastustanut ehdotusta. Hän halusi välttää kaikkea yhteentörmäystä Kristínin kanssa.

Ari kieriskeli vuoteessa yrittäen löytää mukavan asennon. Hän käpertyi kyljelleen, veti syvään henkeä ja päästi pitkän huokaisun. Oli pakko saada unta. Huomenna – ei, tänään, hän korjasi mielessään – oli torstai, viimeinen työpäivä ennen pitkää pääsiäisviikonloppua. Kristín ja Stefnir saapuisivat illalla.

Kello oli melkein kolme aamuyöllä. Hän oli kömpinyt sänkyyn yli kaksi tuntia sitten, eikä uni ollut vielä läheläkään.

Lopulta hän luovutti ja nousi jalkeille.

Hitto soikoon. Hänellä ei ollut varaa unettomiin öihin, ei nyt, kun oli tarkoitus valmistautua nauttimaan viikonlopusta pojan kanssa. Mutta ahdistus vain pahensi unetomuutta, eikä häntä enää väsyttänyt.

Makuuhuoneessa ei ollut juuri muuta kalustusta kuin muutama hylly, joissa oli edellisten omistajien jälkeensä jättämiä kirjoja. Ari oli selaillut niitä aina välillä, lähinnä yrittäessään nukahtaa, kun ajatukset piti saada harhautettua. Hän valitsi hyllystä kirjan umpimähkään ja painoi päänsä takaisin tyynyyn.

Vaikka Ari kuinka yritti, hän ei kyennyt karistamaan levottomuutta, joka kalvoi hänen mieltään hänen ajatellessaan edessä olevaa viikonloppua. Hän oli jättämässä poliisiaseman komennon ensimmäistä kertaa Ögmundurille, nuorelle konstaapelille, joka oli muuttanut pohjoiseen ensimmäisen virkansa perässä. Pojan

innokas halu oppia korvasi hänen kokemattomuutensa paremmin kuin hyvin.

Siitä lähtien, kun Ari oli kohonnut komisarioksi, hänen oli ollut pakko pärjätä määräaikaishallinnalla apulaisilla sekä Ólafsfjörðurista ja Akureyrasta lähetetyillä sijaisilla – joka tutkinnassa oli ollut eri ihminen mukana. Mutta vähän aikaa sitten hän oli saanut luvan palkata konstaa-pelin kokopäiväiseen työsuhteeseen. Työpaikkailmoitus oli saanut osakseen huomattavasti kiinnostusta, ja osalla hakijoista oli kokemusta runsaastikin, mutta Ari oli päättänyt palkata nuoren miehen, joka oli vasta valmistunut poliisikoulusta.

Vaikka heidän luonteensa olivat erilaiset, Ari näki Ögmundurissa jotain itsestään nuorena. Hän muisti nyt, kuinka Tómas oli opettanut hänelle perusasiat, kun hän oli vasta saapunut Siglufjörðuriin. Nyt tilanne oli kääntynyt pääläelleen ja kokeneempi poliisi olikin Ari, jonka täytyi ohjata nuorta tulokasta. Hänen oli kuitenkin myönnettävä, että oli ollut vaikea luoda Ögmunduriin yhtä läheistä suhdetta kuin hänen ja Tómasin välille oli muodostunut, vaikka hänellä ja Ögmundurilla oli pienempi ikäero.

Kun Ari oli lukenut kirjaa ikuisuudelta tuntuvan ajan saadakseen unen päästä kiinni, hän laskeutui vanhoja narisevia portaita pitkin keittiöön. Siellä hän kaatoi itselleen lasillisen vettä ja selaili edellispäivän sanomalehteä mutustellen kuivattua kalaa. Ei olisi tarvinnut vaivautua – ei siellä mitään uutta ollut, samat vanhat jutut vain. Ainoa asia, joka kiinnitti hänen huomionsa, oli sääennuste. Se ei näyttänyt hyvältä. Pohjoisesta oli ilmeisesti tulossa rajuilma heti pääsiäisviikonlopun jälkeen. Sellaista oli talvi täällä pohjoisessa: heti kun oli selviytynyt yhdestä lumimyrskystä, seuraavaan täytyi jo alkaa varautua.

Hänellä ei todellakaan ollut varaa valvoa koko yötä. Hän ei selviäisi seuraavasta päivästä.

Ari päivysti, mutta tavallisesti pikkukaupungin kadut olivat autioita yöllä niin että poliisiaseman rauha pysyi rikkumattomana. Yleensä ainoat puhelut olivat valituksia humalaisista, jotka metelöivät liikaa kotimatallaan.

Ari oli jo palannut sänkyyn – saamatta edelleenkään unta –, kun puhelin soi.

”Ohikulkija on löytänyt kadulta nuoren naisen ruumiin. Ambulanssi on matkalla, varmuuden vuoksi”, hätäkeskuksen työntekijä sanoi värittömällä äänellä.

Ari Thór kiskoi kiireesti univormun ylleen pitäen puhelinta korvan ja olkapään välissä.

”Missä?”

”Pääkadulla, Aðalgatalla.”

”Kuka soitti?”

”Mies nimeltä Guðjón Helgason. Hän sanoi jäävänsä paikalle poliisin tuloon asti.”

Nimi ei kuulostanut tutulta.

Pari minuuttia myöhemmin Ari oli täysissä pukeissa ja astumassa ulos yöhön. Hän asui vain kivenheiton päässä pääkadulta, joten hän pääsisi paikan päälle hetkessä jalkaisin. Yö oli kylmä ja tyyni, tähdet tuikkivat taivaalla. Luonto täällä pohjoisessa oli aina kesytöntä ja villiä, mutta tähän aikaan vuodesta se oli paitsi synkempää, myös jotenkin syvempää ja etäisempää.

Ari saapui paikalle samaan aikaan kuin ambulanssi. Kääntyessään Aðalgatalle hän tunsu väristyksen selkäpiissään.

Jalkakäytävän reunalla makasi nuori nainen verilamvikossa. Se oli selvästi hänen omaa vertaan, ja ruumis oli vääntynyt luonnottomaan asentoon – ei ollut epäilystä-

kään, että hän oli pudonnut hyvin korkealta. Ei tarvinnut olla lääkäri todetakseen, että hän oli kuollut. Näytti kuin kaikki veri olisi tullut hänen päästään: kallo oli todennäköisesti murtunut.

Kun Ari lähestyi ruumista, hän tajusi, että nainen oli luultavasti nuorempikin kuin hän oli aluksi arvellut – mahdollisesti vielä teini-ikäinen. Kasvot nähdessään hän veti syvään henkeä.

Voi helvetti.

Naisen katse oli aavemaisen poissaoleva: silmät olivat sepposen selällään, mutta ne tuntuivat tuijottavat tyhjyyteen.

Ari tiesi heti, että tämä näky piinaisi häntä ikuisesti.

2

Kaduilla vaeltelu yöaikaan oli Arille tuttua. Ei ollut väliä, oliko keskikesä vai keskitalvi – kävelylenkki silloin, kun missään ei näkynyt muita ihmisiä, oli jotenkin taianomainen. Öiseen hiljaisuuteen kietoutunut kaupunki tuntui aina niin rauhalliselta. Hetken hänellä oli tuttu tunne leijailemisesta levollisessa tyyneydessä, mutta sitten tilanteen vakavuus palautui mieleen rikkoen rauhan.

Paikalla olevat muutamat ihmiset näyttivät odottavan hänen määräyksiään – kaikki paitsi sairaalasta tullut lääkäri, joka jo kyykistyi nuoren naisen ruumiin viereen. Lääkärin lisäksi Ari näki kaksi ensihoitajaa ja näiden takana noin kolmekymppisen miehen, jolla oli pipo, untuvatakki ja tuuhea parta. Oletettavasti Guðjón, hätänumeroon soittanut mies.

Ari tunsu olevansa jähmettynyt niille sijoilleen. Hän tunsu vastuun painavan harteitaan nyt enemmän kuin koskaan. Sen jälkeen, kun hän oli saanut ylennyksen komisarioksi, elämä Siglufjörðurissa oli jatkunut tuttua

yllätyksetöntä latuaan, niin ettei Ari suureksi huojen-
nukseksi ollut joutunut ratkomaan kummempia
rikoksia. Päivät vierivät turvallisen jännityksettömästi,
eikä poliisille ilmoitettu sen vakavammista asioista kuin
satunnaisesta huumeidenkäytöstä, liikennerikkomuksista
tai yöllisestä melusta. Mutta nyt tämä nuori nainen oli
löydetty kuolleenä keskellä pääkatua. Ari katsoi vainajaa
jälleen ja tähyili sitten ympäristöä.

Ruumis lojui jalkakäytävällä takanaan kaksikerroksinen
talo, jonka vinokatossa olevat pystyikkunat viittasivat kol-
manteen asuinkerrokseen ullakolla. Katolla näytti olevan
vielä parvekekin. Arin ensimmäinen hyytävä ajatus oli,
että naisen oli täytynyt pudota sieltä.

Lääkäri nousi seisomaan. Hänen nimensä oli Baldvina,
ja hän oli ollut Siglufjörðurissa vasta tammikuun alusta
alkaen. Lääkärit eivät koskaan viihtyneet täällä kovin
pitkään. Vaihtuvuus sairaalassa oli ollut viime vuosina
suurta – lääkäri toisensa perään oli vaihtanut paikkakun-
taa paremman työpaikan tai jatko-opintojen takia, kuten
Kristín oli tehnyt. Baldvina oli Aria hiukan nuorempi.
Muutaman aiemman tapaamisen perusteella Arista tun-
tui, että hän oli pätevä.

”No, kuollut hän ainakin on. Todennäköisesti putoa-
misen seurauksena”, Baldvina sanoi vastaten Arin kysy-
mykseen ennen kuin sitä oli esitettykään. Hän kohotti
katseensa talon kattoon. ”Arvelen hänen pudonneen tuolta
parvekkeelta. Mutta sen selvittäminen on tietenkin sinun
heiniäsi. Saammeko siirtää ruumiin?”

Ari tunsu levottomuuden kipristelevän vatsassaan.
Tämä oli ensimmäinen väkivaltainen kuolemantapaus,
jota hän joutuisi tutkimaan esimiesasemassa. Hän halusi
kiihkeästi hoitaa tehtävän kunnolla.

”Saatte, mutta antakaa minun ottaa ensin muutama valokuva. Meidän täytyy myös eristää alue rikospaikkatutkimusta varten.”

Ari tiesi, että rikospaikkatutkijoilla kestäisi jonkin aikaa matkustaa Siglufjörðuriin. Hän ei kuitenkaan hennonut antaa nuoren naisen maata omassa veressään pidempään kuin oli pakko. Kyse oli silkasta kunnioituksesta. Ari ei halunnut, että ruumis jäisi kaikkien nähtäville. Tämä oli kaupungin tärkein ostoskatu, ja aurinko nousisi pian. Hän pelkäsi myös, että epätavallinen toiminta saattaisi houkuttaa paikalle uteliaita yökyöpeleitä töllistelemään.

Ari otti puhelimellaan valokuvia tapahtumapaikasta. Sitten hän soitti Ögmundurille kertoakseen, mitä oli tapahtunut. ”Tule tänne Aðalgatalle heti kuin voit.”

”Joo, öö, ilman muuta”, uninen konstaapeli vastasi hetken epäröityään.

Ögmundur oli osoittautunut luonteeltaan positiiviseksi ihmiseksi, joka tuntui tarttuvan mielellään haasteeseen kuin haasteeseen, vaikka hänen työtehtävänsä eivät olleet totta puhuen olleet erityisen vaativia. Talvi oli ollut yllätyksetön, ja koska Ari halusi antaa Ögmundurin sopeutua omaan tahtiinsa, hän ei ollut teettänyt tulokkaalla ikävimpiä tehtäviä. Kuitenkin Ögmundur oli onnistunut hankkimaan Siglufjörðurista enemmän ystäviä kuin Ari kaikkien pohjoisessa viettämiensä vuosien aikana. Nuorella tulokkaalla näytti olevan kyky saavuttaa ihmisten luottamus hyvin nopeasti – mikä oli tietenkin hyödyllinen ominaisuus. Kävi myös ilmi, että Ögmundur oli pelannut Islannin jalkapallomaajoukkueessa – nuorten joukkueessa tosin, mutta se oli Arille samantekevää –, ja miehen innostus lajiin, joka oli suosittu puheenaihe näillä tienoin, teki hänet helposti lähestyttäväksi.

Ari selitti tilanteen Ögmundurille puhelimessa. ”Nainen arvatenkin putosi kattoparvekkeelta”, hän lisäsi. ”Emme vielä tiedä, onko kyseessä tapaturma vai, tuota... itsemurha. Se meidän täytyy selvittää. Ja pian.”

Saatuinaan Arilta luvan ensihoitajat nostivat nuoren naisen elottoman ruumiin paareille ja veivät sen ambulanssiin. Jalkakäytävälle jäi vain kammottava punainen lammikko, hyytävä muistutus tapahtuneesta. Katulampun loisteessa, yön varjojen keskellä, veri näytti lähes liian kirkkaalta ollakseen todellista. Hetken Ari ajatteli, että näky oli kuin näyttämöltä.

Sitten hän kääntyi katsomaan taaempaa seisovaa miestä, joka oli pysytellyt liikahdamatta paikallaan pää kumarassa.

”Iltaa. Sinä taidat olla Guðjón?”

Mies nyökkäsi ja mutisi epävarmasti: ”Niin”.

”Minä olen komisario Ari Thór Arason. Voitko kertoa, mitä on tapahtunut? Sinähän se soitit poliisille?”

”Niin. Tai no, soitin hätänumeroon, mutten oikein tiennyt, mitä sanoa. Minulla ei ole harmainta aavistusta, mitä on tapahtunut.”

Mies näytti hengästyvän puhumisesta. Hän siveli partaansa puhuessaan, ja hänen katseensa pälyili sinne tänne, mutta silmiin hän ei katsonut.

Ari kuunteli ja odotti. Vielä ei kannattanut esittää uutta kysymystä. Kokemus oli osoittanut, että kun toinen on hermostunut, kuten Guðjón näytti olevan, Arilla oli tapana täyttää hiljaisuus.

”Minä vain, no, löysin hänet makaamasta tuollaisena. Luulin aluksi, että hän oli kaatunut. Siis ihan vain liukastunut kadulla. Menin hänen luokseen ja aioin auttaa hänet pystyyn, kun huomasin... kun tajusin, että hän oli kuollut. Silloin soitin hätänumeroon – saman tien.”

”Koskitko mihinkään?” Ari kysyi lyhyen tauon jälkeen.

”En... en muista. Voi olla, että vähän ravistelin häntä varmistaakseni, että hän oli kuollut, mutta näyttihän se tosi selvältä.”

Ari nyökkäsi. ”Huomasitko lähellä ketään muuta?”

”Ei, en ketään. Paikalla olin vain minä. Näky oli aika järkyttävä. Luuletko, että hän hyppäsi?”

”Toistaiseksi on vaikea sanoa”, Ari vastasi ja jatkoi siten kuulusteluaan. ”Kello on nyt neljä aamulla, joten olit liikkeellä puoli neljän aikoihin, pitääkö paikkansa?”

”Niin, aivan.”

”Miksi?”

”Olin vain kävelyllä, siinä kaikki.”

”Keskellä yötä?” Ari kohotti kulmaansa.

”Kylmä virkistää. Taivas on kirkas, eikä tuule. Raitis meri-ilma täyttää keuhkot. On mukava kuljeksia katuja tällaisessa säässä.”

Ari ei siitä vakuuttunut, vaikka hänen oli tasapuolisuuden nimissä tunnustettava, että hänkin kävi usein kävelyllä pimeän laskeuduttua – vaikka ei hän sitä aikonut Guðjónille kertoa. Hiljaisuudessa, joka kaduille laskeutui yön pimeydessä, oli jotain erityistä. Jotakin mitä oli mahdoton määritellä.

”Teetkö niin myös päivisin?”

”Käyn kävelyllä mieluiten öisin. On hiljaisempaa. Sielu saa levätä.”

”Asutko Siglufjörðurissa?” Guðjón epäröi.

”Tällä hetkellä asun. Olen täällä kolme kuukautta taide-retriitissä.”

”Minne olet majoittunut?”

”Taiteilijaresidenssiin, joka on merenrannalla tässä melko lähellä, aivan kaupungin laitamilla.”

”Mistä saakka olet asunut täällä?”

”Tammikuusta”, Guðjón vastasi. Nyt hän näytti tuntevan yön koleuden, mikä teki hänen olonsa epämurkavaksi.

”Ahaa”, Ari sanoi ja piti tauon. ”Minkä alan ihmisiä olet?”

”Mitä tarkoitat?”

”Siis minkä taiteenalan. Maalaatko vai sävellätkö vai mitä.”

”Maalaan. Niin, minä maalaan. Ja piirrän myös. Oletkin saattanut nähdä mainoksia näyttelystäni, joka oli tässä vähän aikaa sitten. Siglufjörðurin maisemia. Ne ovat kaikki myynnissä.”

”En ole, meni kai ohi. Tunsitko hänet?”

”Kenet?”

”Vainajan.”

Guðjón värähti. ”Mitä? Ei, en tietenkään. En tiedä yhtään, kuka hän on... öm, oli. Mistä minä hänet tuntisin? En ole täältäpäin.”

”Miksi olet niin varma, että hän oli paikallinen?”

”En... no siis, mistä minä tietäisin? En ymmärrä, mitä vihjailet. Minä vain soitin poliisin. En ollut koskaan nänytäkään häntä.”

”Myönnä pois, Guðjón, että on vähän outoa kuljeksia ulkona keskellä yötä.”

”Olen jumaliste taiteilija!” hän parahti, ikään kuin sillä sanalla voisi selittää kaikenlaiset omituisuudet ja synnit. Hänen hengityksensä oli muuttunut katkonaiseksi, ja sanojen kytkeminen toisiinsa näytti tuottavan vaikeuksia. ”Kuule hei. Minä etsin innoitusta kävelemällä öisiä katuja – kotiin palattuani piirrän. Nukun päiväsaikaan. Saat ihan vapaasti... tulla vilkaisemaan töitani, jos haluat. Niin huomaat, etten valehtele.”

”Se ei toistaiseksi ole tarpeen, mutta olen varmasti yhteydessä, kun tutkinta edistyy”, Ari vastasi. ”Pyytäisin sinua kuitenkin tulemaan myöhemmin tänään asemalle antamaan virallisen lausunnon.”

Guðjón oli silmin nähden vastahakoinen. ”Onko se ihan välttämätöntä? Minulla ei ole mitään salattavaa, mutta jos aivan rehellisiä ollaan, ei huvittaisi joutua poliisin hiillostettavaksi yhtään tämän enempää.” Vedettyään työläästi henkeä hän lisäsi vielä: ”Kun... kun tartuin puhelimeen ja soitin hätänumeroon, en tehnyt muuta kuin kansalaisvelvollisuuteni, okei?”

”Kuulehan nyt. Nuori nainen – joka oli mahdollisesti vielä teini-ikäinen – on kuollut, ja sinä löysit hänen ruumiinsa. Meidän täytyy saada sinulta lausunto. Meillä ei ole syytä uskoa, että olisit jotenkin sekaantunut kuolemantapaukseen.” Ari ei halunnut sievistellä sanojaan liikaa, sillä hän ei edelleenkaan ollut täysin tyytyväinen Guðjónin selitykseen.

”No, toivon todellakin, ettette aio syyttää viatonta ohikulkijaa!”

Guðjón ei ollut vielä puhissut loppuun, kun Ögmundur kääntyi Aðalgatalle pienellä punaisella Mazdallaan, joka oli urheiluautomallia – vanhempaa kylläkin, mutta sai se silti päät kääntymään. Matala auto ei ollut erityisen käytännöllinen lumisiin olosuhteisiin, mutta tänä yönä kadut olivat lumettomat, koska epätavallisen leutoa suojasäätä oli kestänyt jo muutaman päivän. Hän pysäköi kadunvarteen ja kipaisi tien toiselle puolelle Arin ja Guðjónin luo.

”Anteeksi, että jouduit odottamaan – tulin niin pian kuin pääsin. Luuletko, että hän hyppäsi?”

Ögmundurin katse käväisi ensin verilammikossa, sitten kattoparvekkeessa.

”Kiitos, että pidit kiirettä”, Ari sanoi. ”Tässä on Guðjón Helgason. Hän oli kävelyllä löytäessään ruumiin. Olen pyytänyt häntä käväisemään myöhemmin asemalla. Kun hän tulee, ottaisitko sinä häneltä lausunnon?”

”Ilman muuta, hoidan asian.” Ögmundur hymyili ja tarjoutui kätelemään miestä. ”Hei, Guðjón. Hauska tutustua. Minä olen Ögmundur. Olen poliisi täällä Siglufjörðurissa.”

”Siinä kaikki tältä erää. Saat lähteä. Kiitos yhteistyöstä.” Ari päästi Guðjónin menemään nyökäten tylästi.

Ögmundurin tuttavallinen suhtautuminen ihmisiin kävi Arin hermoille, vaikka täytyi myöntää, että se auttoi usein hellittämään kielenkantimia.

”Mukavaa kävelyn jatkoa”, hän lisäsi yhteen purtujen hampaiden lomasta.

Keskellä yötä jo valmiiksi univelkaisena vuoteesta noussut Ari ei mitenkään pystynyt hymyilemään nuoren tulokkaan tavoin.

ISLANTI EI OLE HYVÄ PAIKKA KUOLLA.

Kylmäävän klaustrofobinen *Tappotalvi* on miljoonia myyneen Ari Thor -sarjan päätösosa, jossa yksinäisyyttä poteva komisario Thor saa huomata, että perhe ei sittenkään merkitse mitään, jos pahuuden ote on riittävän luja.

”Maailmanluokan trilleri”

INDEPENDENT BOOK REVIEWS

”Pahaenteinen, kieroutunut tragedia”

THE TIMES

9 789520 472078

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7207-8

KANSIKUVA: DEPOSITPHOTOS JA SHUTTERSTOCK

KANSI: TIMO NUMMINEN